

Scenekunsten og den offentlige debat i DR K's perspektiv

Interview med Flemming Hedegaard, Kanalchef, DR K.

Af Janicke Branth og Birgitte Hesselaa

*Peripeti fik arrangeret et interview med **Flemming Hedegaard (FH)**, som er kanalchef på DRs kulturkanal, DR K. Da Flemming Hedegaard er en meget travl mand blev det kun til en halv time, hvor vi valgte at fokusere på information om tankerne bag DR K's formidling af teaterkunst på kanalen. For interviewet stod Birgitte Hesselaa (BH) og Janicke Branth (JB)*

JB: DR K er Danmarks Radios kulturkanal, men ikke et sted, hvor man ser så meget til scenekunst. Hvad er jeres holdning til formidling af scenekunst på kanalen?

FH: Det, vi har valgt i forhold til scenekunst, er transmissioner. Vi har vist en række forestillinger i samarbejde med Det Kongelige Teater. Vi har også vist en række forestillinger fra andre teatre rundt om i landet, fra Mungo Park i Kolding, fra Nordkraft i Aalborg og fra Folketeatret. Der er også blevet vist flere forestillinger fra landsdelsscenerne. Når vi har valgt at fokusere på transmissioner, er det fordi vi med dem kan bygge bro over geografien. Der er rigtig mange danskere som af forskellige årsager ikke kan tage i Det Kongelige Teater. De betaler alle sammen til det via skatten, men de har måske ikke råd til det eller fysik til det, eller bor for langt væk. Ved at vise det på DR K, giver vi mulighed for at alle, uanset alder, geografi og økonomi kan komme til at se forestillingerne.

JB: Hvem finansierer transmissionerne? Kommer der midler fra teatrene selv eller er det alene finansieret af DR?

FH: Det er lidt forskelligt. Når vi laver transmission med Det Kongelige Teater, har vi en samarbejdsamtale om delt finansiering. Det handler, om at de transmissioner også vises i biograferne. Her er vi fælles om det. Når det gælder de private teatre laver vi en aftale med det enkelte teater, og vi betaler for transmissionen. Der er forskellige konstruktioner omkring rettigheder, men vi betaler transmissionerne.

Vi vil jo gerne formidle den mangfoldighed af scenekunst, der findes rundt om i hele landet, så den kan opleves af alle. Det bliver altså en form for kulturformidling. Der er selvfølgelig rigtig mange, der f.eks. ikke tager til Aalborg for at gå i teatret.

JB: Hvorfor ikke et egentligt teatermagasin?

FH: Når det gælder Tv-programmer med anmeldelser eller egentlige teatermagasiner, så giver teater den udfordring, at det kun er regionalt interessant. En anmeldelse af en teaterforestilling i Aalborg er fortrinsvis til glæde for det publikum, der bor i Aalborg. Så kan man selvfølgelig tale om den effekt, der ligger i at orientere om, hvad der sker; men det bliver ikke handlingsanvisende. Det er det ikke for *Politiken* og det er det heller ikke for os, når vi skal dække hele landet. Et teatermagasin med anmeldelser ville være en stor udfordring: hvad er det lige, vi skal vælge ud? Ofte vil rigtig mange seere vælge sådan et program fra, fordi det ikke har relevans for dem, der ikke bor i henholdsvis Aalborg, Odense, Aarhus eller København.

Den måde, vi trods alt dækker lidt scenekunst på, er f.eks. gennem et program

som *Smagsdommerne* og nu *Kulturrådet*¹, hvor scenekunst hører til de mange genrer, programmet rummer. I *Kulturrådet* vil vi kunne omtale en forestilling fra et hvilket som helst teater. I dette nye format har vi en ekspert inde, som skal kommentere værket, og som f.eks. kan være en dramaturg eller anden teaterfaglig person. Mens det i *Smagsdommerne* var folk fra kunstverdenen generelt, men ikke fageksperter, så har *Kulturrådet* altid tre fagfolk med som gæsteanmeldere og som kun udtaler sig i forhold til deres egen faglighed. Adrian Hughes er ligesom i *Smagsdommerne* den gennemgående vært.

Desuden har vi kulturnyheder på nettet, på DR.dk, hvor teater naturligvis også dukker op. Men kanalen har i det hele taget ikke særligt mange specialmagasiner. Der er *Filmselskabet* og så *Kulturrådet* som er mere allround.

BH: *Det regionale er man åbenbart blevet mere opmærksom på med årene. Man er også blevet mere tøvende med at have en fagperson som ankermand og kun én fagperson, som f.eks. Ole Michelsen med filmmagasinet "Bogart". Det bruger man ikke mere. Hvorfor ikke?*

FH: Det gør man da. Maria Månson har stor faglighed, hun er uddannet i filmvidenskab. Men, det vi gør nu, er at supplere med en anden form for faglighed, som Maria Månson selvfølgelig ikke har, og hvor man på den måde kan gøre noget særligt ud af en film. Det kan være en instruktør, en scenograf, en lymester osv. Det havde man ikke i *Bogarts* tid. Så vi går faktisk dybere end Ole Michelsen gjorde i *Bogart*. Vi har én persons holdning, men vi supplerer med en fagperson på et selektivt område, hvor vi kan gå i dybden og gøre folk klogere, således at næste gang de går i biografen, lægger de måske ekstra mærke til soundtracket eller scenografien eller lyset, fordi vi har klædt

dem på til det. Og det er noget, man ikke gjorde før i tiden. Jeg vil tværtimod mene, vi har skruet markant op for fagligheden.

BH: *Det vil man nok kunne diskutere. Og man kunne hævde - det gælder ikke bare DR men helt generelt - at der er sket en form for subjektivering af anmelderens stemme, "jeg har oplevet", "jeg føler" - på bekostning af dybde i analyserne.*

FH: Nu kan man jo diskutere forskellige former for analyse og hvor dyb eller hvor bred den er. Det, der er afgørende for mig, er at klæde danskerne på til at gå ud med nogle friske briller og opleve kunst og kultur på nye måder. Det gør vi med forskellige greb i forskellige udsendelser. I nogle programmer går vi meget i dybden, i andre programmer kan vi give det brede overblik på en genre. Det er nok mest tydeligt i vores dækning af billedkunsten, hvor vi har mange forskellige typer serier.

JB: *Overvejer I at lave noget tilsvarende om teater?*

FH: Det gør vi ikke, og det er der forskellige grunde til. Jeg skal jo prioritere behårdt, der er kunst og kultur, der er historie og så er DR K også en eksistenskanal. Og så er der inden for de enkelte genrer er der så mange forskellige typer at vi ikke kan nå det hele. Vi prioriterer dér, hvor vi kan skabe visualitet, så det ikke bare bliver et program med talende hoveder. Og film er jo oplagt. Det er nemt at vise klip, som vi bare får fra filmselskaberne. Visualitet er den ene prioritet, den anden er at stoffet skal være af fællesinteresse for alle i Danmark. Når en film har premiere, så bliver den vist i biografen over hele Danmark. Det samme gælder bøger. Litteratur kan man købe i hele landet.

BH: *Men så er der billedkunst?*

FH: Ja, vi har billedkunstprogrammer, men det er ikke programmer, der handler om enkelte udstillinger som f.eks. på Aros i Aarhus

1) *Kulturrådet* er DR K's nye kulturprogram, som har afløst *Smagsdommerne*, der blev lukket i 2015 efter 10 sæsoner.

eller KUNSTEN i Aalborg. Det, vi gør med billedkunst, er at klæde folk på til at gå ud og opleve den. Og så er den nem at visualisere, for vi har nem adgang til værkerne. Men når det kommer til scenekunst, så er det i sidste ende et spørgsmål om økonomi, fordi vi skal ud med et hold for at optage det. Det er altså dyrere. Og der er nogle rettigheder inde i billedet, når det skal vises her på kanalen.

BH: *Men I har da bragt en del klip fra scenekunst i Smagsdommerne og i Kulturrådet?*

FH: Ja, men det er dyrt, hvis man vil lave et teatermagasin med klip fra flere steder, for det kræver, at vi er ude med et hold flere steder hver gang. Det vigtige for os er at kunne lave noget, der er generaliserbart. Teaterforestillinger spiller forskellige steder i landet, og man kan kun opleve dem lige *dér* i de fjorten dage eller tre uger, de spiller. Det er altså en prioritering: hvor kan vi få mest ud af vores penge? Det kan vi gennem transmissioner og så ved at behandle det journalistisk, når det drejer sig om kulturpolitik; men ikke gennem programmer om scenekunst som sådan.

BH: *Inden for billedkunst har I vel egentlig et slags opdragende ideal ved at vise folk, hvordan man kan se på billeder med en kunsthistorisk viden. Parallellen kunne måske være at illustrere forskellige typer skuespilkunst. Har man talt om noget i den stil?*

FH: Nej, men man kunne godt forestille sig, at man lavede en serie, som behandler scenekunst. Men så vil man benytte sig af et eller andet greb, f. eks. kunne det handle om de største danske instruktører gennem tiderne og frem til de allernyeste. Man kunne vise, hvordan de har afbilledet og fortolket virkeligheden på forskellig måde.

Men vi har jo lavet udsendelser om scenekunst. Vi har f.eks. vist en serie, der hed ”Sig det med

teater”². Det var ikke ren transmission, men et samarbejde med seks forskellige teatre, som gik med til at vise noget af deres forestilling i private hjem. Det var en anden måde at behandle scenekunst på. Dels hørte man om, hvordan skuespillerne oplevede at komme så tæt på sit publikum i det private rum, som overskrider den grænse, scenerummet normalt udgør. Dels hørte man om, hvordan publikum, de to eller fire tilskuere, oplevede at se teater i stuen eller fra sengen. Konceptet var, at man samme aften skulle se selve forestillingen i teatret, og at den ene ikke var så meget til teater som den anden/ de andre.

”*Det Kongelige Teater – Backstage* (1-6)”³ var en anden programtype, som også handlede om scenekunst. Den gav et indblik i det liv, der er på Det Kongelig Teater bag kulisserne, og hvad det er for et apparat, der skal til for at sætte en teaterforestilling op derinde. Det var en slags arbejdspladsreportage, et svar på spørgsmålet om, hvordan vi kan lukke de her universer op for folk? Det er sådan vi tænker på DR K: Vi vil gerne gøre kunsten tilgængelig for flere mennesker. Også scenekunsten. Det er også derfor, vi laver transmissioner. Jeg arbejder med en overskrift, der hedder, ”vi vil gerne hive kunsten ud af katedralerne”. Undersøgelser viser, at der er rigtig mange mennesker, som har en barriere, de skal overvinde. De går ikke ind til klassiske koncerter i Koncerthuset. De går ikke i Det Kongelige Teater. De går ikke på museer. For de har aldrig lært det. De er ikke blevet tage i hånden som børn, de har ikke haft en kæreste, som tog dem med. De har en fornemmelse af, at man skal være klædt om

2) *Sig det med teater* var en DR K-serie på 8 udsendelser i efteråret 2014, som inviterede teatret fysisk hjem til teaterskeptiske danskere for at overbevise dem om, at teater kan være vedkommende for alle.

3) Programmet var tilrettelagt af Keld Klüwer og fulgte i gennem flere måneder nationalscenens arbejde bag kulisserne. Det blev sendt fra januar 2014.

og agere på en bestemt måde. Det, jeg gerne vil vise folk, er at det her er helt ufarligt, og at det kan give noget til alle mennesker. En arbejdspladsreportage kan vise dem, at det her er helt almindelige mennesker, der brænder for noget til ære for dig. Det var lidt det samme med ”*Sig det med teater*”, at man kan identificere sig med den, der ikke er vant til at gå i teatret.

I forhold til billedkunst har vi haft tre udsendelser om kunst, *Kunsten flytter ind* i helt almindelige private hjem⁴ i samarbejde med KUNSTEN i Aalborg. Hele ideen var at gøre folk nysgerrige på at tage det skridt at gå ind og opleve kunst og kultur.

BH: *Man vil først og fremmest tale til dem, der er fremmede for kultur?*

FH: Alle vi, der i forvejen tager imod kulturtilbuddene, behøver jo ikke hjælp.

BH: *Jamen vi kunne måske godt tænke os at have noget debat?*

FH: Det sørger vi også for i den serie, som hedder *Salon K*⁵, som virkelig er højpandet på den positive måde. *Salon K* behandler noget aktuelt indenfor kunsten, som bliver diskuteret og hvor man går i dybden. Det er ikke for dem, der ikke er kulturinteresserede og det kræver forudsætninger.

Overordnet arbejder vi på tre måder: 1) Vi har kunstquizen⁶, en serie som rummer et underholdende element. Det er den lette tilgang. Man bliver lidt klogere, lærer lidt hver gang og man er i godt selskab. 2) Et program som giver helikopterperspektivet. Det kan f. eks. være *1000 års kunsthistorie*⁷, *Kunsten flytter ind* eller *Sig det med teater*. 3) programmer som beskæftiger sig med en isme. Det kan være en serie som *Rebeller i dansk kunsthistorie*⁸ eller en serie om Rindalisme⁹, hvor man dykker ned i forskellige kunstretninger eller portrætterer enkelte kunstnere, deres værket eller karrieren. Også *Salon K* hører til her.

JB: *Er der nogen steder i DR K, man arbejder med andre modeller for at bringe scenekunsten ud?*

FH: Nej, vi har fokus på transmissionerne. Men derfor kan det godt være, at der vil dukke en serie op, som handler om scenekunst. Vi har haft programmer med portrætter af skuespillere, hvor vi f.eks. fulgte Henning Jensen og derigennem kom rundt om skuespillerfaget. Men vi kommer ikke til at have et fast ugentligt program om teaterkunst.

DR den 3. december 2015

-
- 4) *Kunsten flytter ind*: tre udsendelser tilrettelagt sammen med KUNSTENs direktør, Gitte Ørskou, som kuraterede de tre udstillinger, hvor kunsten flyttede ind i tre hjem, hos tre helt almindelige familier, uden særlige forudsætninger for at forstå kunst. Familierne var hver især vært ved udstillingens fernisering, hvor husets døre blev slået op for familie, venner og et offentligt publikum. Sendt i september 2015.
- 5) *Salon K*: en række programmer, hvor DR Ks værter tager aktuelle kulturelle emner under behandling. Startede i juli 2014.

-
- 6) *Kunstquiz*: Adrian Hughes er vært og to hold fageksperter dystet på deres viden om kunst. Sendt over flere sæsoner.
- 7) *1000 års kunsthistorie*: Tv- vært og kunsthistoriker Peter Kær tager seerne med på en rejse i den danske kunsts kat. Sendt i november december 2014.
- 8) *Rebeller i dansk kunsthistorie*: En serie med Alberte Clement Meldal, som beskriver fire kunstnergrupper, der ikke bare var præget af tidsånden men også var med til at skabe den. Sendt i september 2014.
- 9) *Det splittede Danmark* (1:3) juli 2015.